

NOAH-Trafik
Studivestrate 24, 2. sal
1455 København K

København den 16. april 2024

Transportudvalget

Vedrørende: L 112 Forslag til lov om anlæg af en 3. Limfjordsforbindelse

NOAH mener, at tab af natur, landskab, dyreliv, biodiversitet, støj og klimabelastning m.m. skal have afgørende betydning når Folketinget skal tage stilling til store vejprojekter som f.eks. en evt. Egholm-motorvej og en evt. motorvej fra Tværvvej til Frederikssund.

Vurderingen af naturværdier kan tage udgangspunkt i, at Institut for Miljøvurdering (IMV) i 2007 vurderede, at anlæg af en Frederikssundmotorvej vil resultere i tab af naturværdier på op til 12 mia. kr. Hvis man benytter nettoprisindekset svarer beløbet til ca. 16 milliarder i 2024.

Her link til analysen:

https://dors.dk/files/media/graphics/Synkron-Library/Publikationer/IMV/2007/Tab_af_natur_ved_motorvej.pdf

Her klip fra konklusionen:

**"Med baggrund i disse forbehold konkluderer vi følgende i forhold til den konkrete case:
"Inddrager man også eksistensværdier for andre end blot den lokale befolkning, kan tab af Naturværdier langs delstrækningen for Hovedforslag 1 potentielt udgøre helt op til 12 mia. kr. Dvs. samme størrelsesorden som de tidsgevinster, bilister forventes at få ifølge Vejdirektoratets VVM-redegørelse."**

En Egholm-motorvej er af ca. samme længde, men indebærer et endnu større indgreb i naturværdier, idet anlægget både omfatter vandområder ved Limfjorden, en naturskøn ø og sønderdeling af åbne landskaber.

”Professor og transportøkonom Mogens Fosgerau fra Københavns Universitet vurderer, at forretningen for samfundet ligger omkring et rundt nul for en Egholm-motorvej.

»Derfra skal man trække tabet af herlighedsværdier, som er større ved Egholm end mange andre projekter. Så man kan ikke finde støtte i samfundsøkonomien til at bygge motorvejen«,

Kilde: <https://politiken.dk/klima/art9813981/Motorvej-til-9-milliarder-kroner-pl%C3%B8jer-hen-over-%C3%B8-med-100.000-turister-uden-at-regne-p%C3%A5-konsekvenserne?shareToken=EvY1zDACjatw>

Miljøorganisationen NOAH mener på baggrund af ovennævnte, at tab af naturværdier ved anlæg af en Egholm-motorvej må takseres til mindst 12 milliarder kr.

De af Vejdirektoratet udførte såkaldte samfundsøkonomiske analyser inddrager ikke følgende konsekvenser, som har afgørende betydning for samfundet og borgerne:

Kilde: Lektor Per Homann Jespersen

De samfundsøkonomiske analyser har derfor på ingen måde sigte på at sørge for at bevare natur, biodiversitet og sikre miljø og klima.

Den helt afgørende faktor i beregningerne er sparet tid de næste 50 år med stadig stigende biltrafik - prissat til stigende timepris. Selvom der i gennemsnit kun er 1,05 person i bilerne i myldretiden. Og det meste af biltrafikken er fritidstrafik.

Den 2. mest afgørende faktor i beregningerne er stigende indtægter fra afgifter på benzin og diesel fordi nye vejanlæg genererer mere biltrafik. Dette indgår som positiv faktor i beregningerne til trods for at Danmarks officielle politik betoner vigtigheden af at reducere brugen af fossile brændstoffer.

Se nærmere beskrivelse af beregningerne i dette høringssvar vedrørende en evt. Egholm-motorvej.

<https://www.noah.dk/sites/default/files/2024-01/EGHOLM-hoeringssvar-RBT-NOAH-Trafik.pdf>

Vejdirektoratet og Transportministeriet afviser at sætte priser på de ovennævnte faktorer, der altså ikke indgår i de afgørende, men altså partielle samfundsøkonomiske regnestykker. Man undskylder sig med, at det er svært at sætte tal på. Men det betyder, at de nævnte hensyn ikke bliver varetaget på rimelig vis.

”Ligetil at sætte tal på tabt natur

Mette Termansen, professor på Københavns Universitet, er en af Danmarks førende eksperter i at fastsætte værdien af natur og rekreative områder. Hun ser intet problem i at beregne et værditab ved at bygge en motorvej hen over en fredelig ø i Limfjorden.

»Det er relativt ligetil at værdisætte et tab i form af en rekreativ værdi, hvis en ny motorvej ødelægger et område. Vi har lavet de analyser i mange år, faktisk længere end vi har regnet på klimaeffekter. Men det tager meget lang tid at få dem accepteret i de samfundsøkonomiske analyser«, siger hun.

Mette Termansen var medlem af det ekspertudvalg, som med tidligere overvismand Michael Svarer i spidsen i sidste måned foreslog tre modeller til at indføre en klimaafgift for landbruget. I udvalgets beregninger indgår værdien af, at danskerne for eksempel kan besøge nye skovområder.” Se i bilag 1 henvisning til artikler med omtale af artikler vedrørende forskning på området udført af Mette Termansen og kolleger. Tillige henvisning til omtale af grønne regnemodeller udarbejdet af forskere ved Københavns Universitet.

Kilde: <https://politiken.dk/klima/art9813981/Motorvej-til-9-milliarder-kroner-pl%C3%B8jer-hen-over-%C3%B8-med-100.000-turister-uden-at-regne-p%C3%A5-konsekvenserne?shareToken=EvY1zDACjatw>

Her oplysninger om de 2 nævnte motorvejsprojekter

Motorvejen med 7 store tilslutningsanlæg påtænkes bygget fra Tværvej syd for Smørum til Frederikssund og være ca. 21 km lang. Prissat i 2021 ca. 3 mia. kroner.
<https://www.vejdirektoratet.dk/projekt/frederikssundmotorvejen/om-projektet>

20 kilometer motorvej påtænkes bygget vest om Aalborg over Egholm. Prissat til ca. 9 mia. kroner.
<https://www.vejdirektoratet.dk/projekt/3-limfjordsforbindelse>

Kilde: Vejdirektoratet

JBM

Høringssvar fra NOAH-Trafik og Rådet for bæredygtig Trafik vedr. en evt. motorvej fra Tværvej til Frederikssund.
<https://www.noah.dk/sites/default/files/2022-02/Nej%20til%20motorvej%20fra%20Tv%C3%A6rvej%20til%20Frederikssund%20%20Februar%202022.pdf>

Høringssvar fra NOAH-Trafik og Rådet for bæredygtig Trafik vedr. en evt. motorvej over Egholm:
<https://www.noah.dk/sites/default/files/2024-01/EGHOLM-hoeringssvar-RBT-NOAH-Trafik.pdf>

IMV

Institut for Miljøvurdering (IMV), blev oprettet i 2002 i Anders Fogh Rasmussens regeringstid og med hans store støtte. Det ophørte som selvstændigt institut i 2007, men fortsatte som en del af Det Økonomiske Råds Sekretariat. Analysen er udarbejdet af Anja Skjoldborg Hansen og Uffe Nielsen.

Her nogle klip fra analysen.

”Metode I denne rapport beregner vi lokale værdier (brugs- og eksistensværdier for en lokal population af brugere) som et nedre estimat af de totale tabte naturværdier. Tilsvarende beregner vi eksistensværdier for hele Danmarks befolkning som et øvre estimat”

Ud fra følsomhedsanalyser og betragtninger om analysens break-even værdier diskuterer vi derefter, hvor stor betydning forskellige antagelser om eksistensværdier har for det indbyrdes resultat mellem de fire mulige linieføringer.

Konklusion, På baggrund af analysen af den berørte delstrækning til Frederikssund konkluderer vi at der fortsat er væsentlige metodiske udfordringer i forbindelse med værdisætning af naturpåvirkninger af motorveje.

Dette er tilfældet både helt generelt, men også i forhold til overførsel af enhedsestimater til en lokal case, der på relevante områder adskiller sig fra studiet bag enhedsestimaterne.

”Med baggrund i disse forbehold konkluderer vi følgende i forhold til den konkrete case:

”Inddrager man også eksistensværdier for andre end blot den lokale befolkning, kan tab af Naturværdier langs delstrækningen for Hovedforslag 1 potentielt udgøre helt op til 12 mia. kr. Dvs. samme størrelsesorden som de tidsgevinster, bilister forventes at få ifølge Vejdirektoratets VVM-redegørelse.”

Her klip med uddrag af omtalen af rapporten

”Motorvej til Frederikssund koster naturen dyrt

”Beregninger fra Institut for Miljøvurdering viser, at værdien af den natur, der ødelægges med en motorvej til Frederikssund, udligner fordelene ved at bygge motorvejen. IMV har beregnet værdien af naturtabet ved at spørge danskere - både tæt på motorvejsprojektet og langt fra - om, hvor meget de vurderer, naturområderne er værd.”

”Politikerne må tage stilling til, om de vægter naturen eller danskernes behov for at komme hurtigt frem højest, mener Institut for Miljøvurdering. Ifølge en ny undersøgelse mener danskerne, at den natur, der ødelægges med en motorvej til Frederikssund, er milliarder værd”.

”En ekstra udgift på 12 milliarder kroner.”

”Det kan være konsekvensen af at bygge en motorvej mellem København og Frederikssund fremfor at udbygge den eksisterende landevej.”

”Institut for Miljøvurdering (IMV) har regnet på, hvor høj prisen for en kommende Frederikssundmotorvej bliver, hvis tabet af naturværdier tælles med”.

”Vejdirektoratet har tidligere lavet beregninger af, hvad en motorvej kommer til at koste, men heri er det ikke indberegnet, hvad danskerne føler, de mister i naturværdi, hvis vejen bygges”.

”Og det er en fejl, mener IMV, for de nye beregninger fra instituttet viser, at flere af de mulige motorvejslinjer, der overvejes til byen, slet ikke kan betale sig”.

”Vi mener, det er en fejl at overse, hvad man taber i naturværdi på denne type projekter. Vores beregninger viser, at naturen kan være en stor post, og derfor skylder man naturen og danskerne at tage den med, når man vurderer motorvejsprojekter”, siger projektleder i IMV Anja Skjoldborg Hansen.

Trafik eller natur?

”Miljøinstituttet har beregnet værdien af naturtab ved at spørge danskerne, hvad naturen betyder for dem i kroner og ører. En række danskere har på et spørgeskema svaret på, hvor meget mere de er

villige til at betale i skat for at få flyttet en gennemsnitlig motorvej uden om for eksempel en skov eller mose”.

”Disse tal er blevet omregnet til enhedsværdier, som kan bruges på alle fremtidige motorvejsbyggerier - og altså også motorvejen til Frederikssund”.

”Dermed står politikerne med et vigtigt spørgsmål, de må tage stilling til, mener IMV. For prisen for motorvejslinjen gennem åbent land ligner nogenlunde den gevinst, Vejdirektoratet har beregnet, at de lokale Frederikssund-borgere kan vinde ved at komme hurtigere på arbejde gennem en motorvej til byen. Gevinsten er på 5-8 milliarder kroner, og derfor må politikerne overveje, hvad de vil vægte, mener Anja Skjoldborg Hansen”.

”Man må tage diskussionen om, hvorvidt man skal tilgodese til lokale behov for at komme hurtigt gennem trafikken eller de nationale interesser i at bevare naturen”, siger hun.

”Naturen skal tælle med

Under alle omstændigheder er det på tide, at myndighederne tager naturens betydning for danskerne med i deres beregninger, mener projektlederen.

»De værdier, danskerne vurderer der er i spil her, er så høje, at man ikke kan sidde dem overhørig. Vi kan ikke nå et præcist tal på, hvor høje værdierne er, men de er i hvert fald så høje, at man bør tage dem med i vurderingen af, hvilken vejføring, der kan betale sig«, siger Anja Skjoldborg Hansen.

Her endnu et klip med uddrag fra omtalen af rapporten

”Bestyrelsesmedlem i Institut for Miljøvurdering mener, at nye miljøtal bør føre til, at Frederikssundmotorvejen droppes. Det afviser Vejdirektoratet.

20. jun. 2007

Marie Hjortdal

”Naturen kan ikke regnes ind i beregninger af prisen på motorveje. Det siger projektleder i Vejdirektoratet Birgitte Henriksen”.

”IMV har beregnet værdien af naturtabet ved at spørge danskere - både tæt på motorvejsprojektet og langt fra - om, hvor meget de vurderer, naturområderne er værd. Den metode, mener Birgitte Henriksen, er for usikker til at indgå i direktoratets vurderinger”.

”I Vejdirektoratets vurderinger indgår de samfundsøkonomiske omkostninger ved et motorvejsbyggeri. Og også miljøet vejes med i vurderingerne, men ikke med konkrete tal på, hvilken værdi den har”.

»Det er forskelligt, hvordan man opfatter en naturværdi. Vi følger de manualer, der ligger til grund for projekter på transportområdet«.

”Grundlaget for smalt

Vejdirektoratet har beregnet omkostningerne på fire forskellige vejløsninger. I øjeblikket er direktoratet ved at behandle de sidste høringssvar og inden sommerferien kommer formentlig direktoratets endelige indstilling til, hvilken vej staten skal vælge.

Men Vejdirektoratets beregninger er alt for snævre. Det mener medlem af bestyrelsen i Institut for Miljøvurdering (IMV) Christian Friis Bach.

Ifølge IMV's tal svarer værdien af den natur, der går tabt ved at bygge en motorvej mellem København og Frederikssund, stort set til den tid, trafikanterne på vejen kan spare. Men det fremgår ikke af de Vejdirektoratets vurderinger, og det er en fejl, mener Christian Friis Bach.

»IMV's rapport viser, at danskerne mener, naturen har en værdi i sig selv, fordi vi bruger den, og bare fordi den er der. Det skal med i grundlaget, når man skal beslutte nye motorvejsprojekter«.

Fordele ved motorvej forsvinder

Christian Friis Bach mener, at de nye miljøl tal må føre til, at motorvejsløsningen droppes.

»I stedet for at satse på en motorvej skal de forbedre Frederikssundsvejen og satse på en markant styrkelse af den kollektive trafik«, siger Bach, der også er radikal folketingskandidat i Egedal/Furesø.

»Når der kommer bomssystem i København, vil alle de tidsbesparelser, der ligger for folk, der ville tage motorvejen, alligevel begynde at forsvinde. Til gengæld tror jeg, folk vil sætte større og større pris på naturen i Nordsjælland«.

»Vi mener, det er en fejl at overse, hvad man taber i naturværdi på denne type projekter. Vores beregninger viser, at naturen kan være en stor post, og derfor skylder man naturen og danskerne at tage den med, når man vurderer motorvejsprojekter«, siger projektleder i IMV Anja Skjoldborg Hansen.

Disse tal er blevet omregnet til enhedsværdier, som kan bruges på alle fremtidige motorvejsbyggerier - og altså også motorvejen til Frederikssund.»

Kilde:

<https://politiken.dk/danmark/art4691756/Motorvej-til-Frederikssund-koster-naturen-dyrt>

<https://politiken.dk/danmark/art4691755/Vejdirektoratet-Naturen-kan-ikke-g%C3%B8res-op-i-kroner-og-%C3%B8rer>

Opfordring:

NOAH-TRAFIK vil indtrængende opfordre Folketinget til at undlade at bygge de 2 nævnte store ødelæggende motorvejsanlæg og de øvrige store vejanlæg indeholdt i Infrastrukturaftalen af 28. juni 2021. En Egholm-motorvej vil koste omkring 9 mia. skattekrone. Det svarer til 1730 kr. i bidrag pr. skattepligtig borger i Danmark. Der er ca. 5,2 millioner skattepligtige borgere. Dertil kommer de nævnte øvrige belastninger.

Med venlig hilsen

NOAH-Trafik

Ivan Lund Pedersen

Bilag 1

10. august 2023

Vores enøjede natursyn koster naturen dyrt

NATUREN I KRISE

Rundt om i verden værdisætter mennesker naturen på mange forskellige måder, der rækker langt ud over de værdier, der omsættes på den økonomiske markedsplads, men den mangfoldighed kommer ikke til udtryk i de centrale politiske og økonomiske beslutninger. Et enøjet natursyn og manglende inklusion har afgørende betydning for verdens klima-, miljø- og biodiversitetskriser, konkluderer et stort internationalt forsknings samarbejde med deltagelse fra Københavns Universitet.

Kilde: https://nyheder.ku.dk/alle_nyheder/2023/08/vores-enojede-natursyn-koster-naturen-dyrt/

11. juli 2022

Ny rapport om biodiversitet: Danmark skal have værdien af natur ind i finansloven

BIODIVERSITET

Danmark er milevidt fra at indfri de vedtagne mål for vores natur og biodiversitet. Hvis vi skal rette op på både den danske og globale biodiversitetskriser, skal vi i gang med at opgøre værdierne af vores natur og inddrage den i politiske beslutninger på en bedre måde end i dag. Det er budskabet i ny IPBES-rapport, som forsker fra Københavns Universitet har været med til at udforme.

Kilde: <https://science.ku.dk/presse/nyheder/2022/ny-rapport-om-biodiversitet-danmark-skal-have-vaerdien-af-natur-ind-i-finansloven/>

Forskere: Vækst og kortsigtet profit koster vores natur og miljø dyrt

En skæv magtfordeling og for stort fokus på effektiv produktion, vækst og kortsigtet profit dominerer vores forhold til naturen, og det er uforeneligt med løsninger på de store grønne kriser, som vi står over for i dag, konkluderer et internationalt forskerhold.

Af [Henrik Hindby Koszyczarek](#)

15. august 2023,

Biodiversitet Natur

Verden over sætter folk pris på naturen på forskellige værdibaserede måder, som går langt ud over den økonomiske prissætning, der ellers dominerer nutidens syn på og brug af naturen.

Den økonomiske tænkning betyder, at beslutningstagerne værdisætter naturen med et alt for snævert fokus på effektiv produktion, vækst og kortsigtet profit, og så længe vi fortsætter med det, får vi ikke løst biodiversitetskrisen. Det snævre natursyn har nemlig konsekvenser for naturen i form af arters tilbagegang, miljøproblemer og naturens rolle i at bekæmpe og afbøde klimaforandringer.

Det konkluderer et stort internationalt [forskningsstudie](#) netop publiceret i det anerkendte tidsskrift Nature.

”Vi kan se, at biodiversitet og naturværdier til stadighed går tilbage, og det hænger grundlæggende sammen med, hvilke værdier vi har øje for, som naturen giver os, og hvilke af dem, der får indflydelse på vores beslutninger,” siger Professor Mette Termansen fra Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, der er blandt de 89 forskere bag studiet, i en pressemeddelelse fra Københavns Universitet.

Kilde: <https://okonu.dk/politik-og-udvikling/forskere-vaekst-og-kortsigtet-profit-koster-vores-natur-og-miljoe-dyrt>

Grønt gennembrud: Nye regnemaskiner sætter tal på vores natur- og klimaaftryk

27.1.2023 06:05:00 CET | [Københavns Universitet - Det Samfundsvidenskabelige Fakultet](#)

Del

Efter mange års arbejde er forskere fra Københavns Universitet nu klar med to grønne regnemodeller, som er ventet med spænding verden over. Modellerne, der i dag præsenteres ved en konference på Christiansborg, kan beregne miljø- og klimaeffekter af samfundets økonomiske aktiviteter.

Kilde: <https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13669224/gront-gennembrud-nye-regnemaskiner-saetter-tal-pa-vores-natur--og-klimaaftryk?publisherId=13561259>